

Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy
zařízení CIPS Libereckého kraje, p.o.
Dvorská 445/10, Liberec 5-Králův Háj

---

tel.: 485 108 866, 485 103 190, e-mail: rodpor.liberec@volny.cz
fax: 485 105 082, www.rpliberec.cz

Příprava k přijetí dítěte do rodiny

Motto:

„Nikdy, ani na minutu nezapomeň, že jsi se nenarodil pod mým srdcem, ale v něm!“

Pár slov na úvod....

Ocitli jste se na cestě za (a později s) dítětem, která je na jedné straně leckdy trnitá, klikatá, plná nečekaných překážek, možných slepých uliček či nástrah, které je třeba nějak zvládnout. Na druhé straně je však také v mnohém obohacující, lze na ní prožít i řadu překvapujících objevů, momentů a hezkých chvil.

Chtěli bychom se s Vámi na této Vaší cestě k náhradnímu rodičovství potkat a jít kousek s Vámi, doprovázet Vás.

Rádi bychom Vás podpořili, pomohli Vám lépe se orientovat a nezabloudit, podívat se s Vámi zblízka na některá zcestí. Chceme Vám pomoci najít Váš vlastní směr.

Přehled hlavních forem náhradní rodinné péče...aneb Pár důležitých pojmů

OSVOJENÍ (adopce) : mezi osvojiteli a dítětem vzniká z právního hlediska vztah jako mezi biologickými rodiči a vlastními dětmi, dítě získává příjmení nových rodičů. Vzájemná práva a povinnosti mezi osvojencem a původní rodinou osvojením zanikají. Vztah mezi dítětem a příbuznými osvojitelů je příbuzenský. Osvojit dítě může manželská dvojice, manžel(ka) rodiče dítěte i osamělá osoba. Osvojit lze pouze dítě nezletilé, mezi osvojitelem a osvojencem musí být přiměřený věkový rozdíl. O osvojení rozhoduje soud, před jeho rozhodnutím musí uplynout nejméně tři měsíce, kdy zájemce o dítě pečuje na své náklady (tzv. preadopční péče)

Zrušitelné osvojení (adopce obyčejná, prostá, 1.stupně): osvojitelé se zapisují do rodného listu jako rodiče, soud ho může zrušit z důležitých důvodů na návrh osvojence nebo osvojitele

Nezrušitelné osvojení (adopce 2.stupně): osvojitelé jsou na základě rozhodnutí soudu zapsáni v rodném listě místo rodičů osvojence, nelze ho zrušit, stanovená minimální věková hranice osvojovaného dítěte je jeden rok. Osvojení prosté může být změněno v osvojení nezrušitelné, nikoliv však naopak

Mezinárodní osvojení (tedy osvojení dětí do ciziny a z ciziny): využívá se, pokud se pro dítě nedaří najít náhradní rodinu v zemi původu, je upraveno Úmluvou o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení. Funkci zprostředkovatele plní Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně

PĚSTOUNSKÁ PÉČE (PP)

Individuální PP..... příbuzní..... prarodiče
..... jiní

..... **cizí osoby (klasická pěstounská péče)**

Skupinová PP..... zařízení pro výkon pěst.péče (pěstounské
páry)

..... **SOS dětské vesničky**

Pěstounská péče je státem garantovaná forma náhradní rodinné péče, kdy je dítě svěřeno do péče fyzické osobě nebo manželům. Je při ní zajištěno dostatečné hmotné zabezpečení dítěte a finanční odměna pěstounům. Pěstoun, který musí poskytovat záruku řádné výchovy dítěte, má právo zastupovat dítě a spravovat jeho záležitosti jen v běžných věcech, pro výkon mimořádných záležitostí (např. zařízení cestovního pasu) žádá souhlas zákonného zástupce dítěte. Není vyloučen styk původních rodičů s dítětem. Pěstounská péče vzniká rozhodnutím soudu, zaniká dosažením zletilosti dítěte nebo může být zrušena jen z důležitých důvodů opět rozhodnutím soudu.

Pozn.:

Na předcházejících řádcích jsme stručně vymezili jen některé formy náhradní rodinné péče (dále NRP), podrobnější informace či další možnosti NRP můžete nalézt v doporučené literatuře a zdrojích.

Cíle přípravy.....aneb K čemu je to dobré

- Poskytnout žadatelům přístupnou formou dostatek odborných informací, znalostí o jednotlivých formách NRP
- Přiblížit žadatelům specifika NRP (např. příležitost porozumět potřebám dětí, které se ocitly mimo vlastní rodinu, specifika výchovy v přirozeném a náhradním rodinném prostředí, hledání odpovědi na otázku, jakému dítěti můžeme právě my nabídnout domov, atd.)
- Umožnit žadatelům náhled na vlastní předpoklady pro přijetí dítěte, možnost vytvářet si konkrétní představu o budoucím fungování jejich rodiny v souvislosti s příchodem „nevlastního“ dítěte
- Příležitost k setkání, navázání kontaktů s dalšími účastníky i odborníky, a to i pro další spolupráci po přijetí dítěte
- Příležitost k setkání s náhradními rodiči (osvojiteli či pěstouny) a jejich zkušenostmi

Struktura přípravy.....aneb Co nás spolu čeká

V Poradně pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy- celkem 48 hodin rozvržených do cca 3 měsíců :

Úvodní setkání (4 hodiny)

Témata: seznámení se navzájem (vytvořená skupina žadatelů projde přípravou společně), cíle, obsah a struktura přípravy

Beseda s odborníky I. (4 hodiny)

Zaměřeno hlavně na: *sociálně-právní aspekty NRP, praktické záležitosti při realizaci NRP

*dítě v ústavním zařízení, předávání dětí do náhradní rodiny

Skupinové setkání (4 hodiny)

-probíhá ve velké skupině či malých skupinkách formou diskuzí, sebezkušenosti (interaktivní techniky)

Individuální konzultace (2 x 3 hodinové setkání s psychologkou, pokud v rodině již děti jsou, účastní se druhé konzultace)

Zaměření zejména na témata: psychologická specifika NRP, původní rodina, současná rodina, rodičovství

Beseda s odborníky II. (4 hodiny)

Zaměřeno především na oblasti: *zdravotní tematika, první pomoc, péče o dítě (např. běžná dětská onemocnění, potřeby dítěte v určitém věku, výživa dětí)

*genetika a NRP

*psychický vývoj dítěte, jeho úskalí (i v souvislosti s NRP), možnosti řešení

Beseda s adoptivními rodiči/pěstouny (4 hodiny)

- zprostředkování zkušeností

Víkendové setkání (sobota a neděle - bez noclehu, celkem 14 hodin)

-probíhá ve velké skupině či malých skupinkách formou diskuzí, sebezkušenosti

Závěrečné víkendové setkání (sobota, 6 hodin)

-probíhá ve velké skupině či malých skupinkách formou diskuzí, sebezkušenosti

Závěr přípravy (2 hodiny, je součástí závěrečného víkendového setkání)

-zhodnocení přípravy

Pozn.:

Setkání - jsou zaměřena především na tato témata: motivaci k přijetí dítěte do rodiny, očekávání, změny, které přijetí dítěte do rodiny přinese, možné obavy, potřeby dětí a rodičů, komunikaci, různá specifika NRP...

S kým se budete setkávat....aneb Kdo jsme a kde nás najdete

Dana Černá: sociální pracovnice Poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Liberec

Mgr. Hana Heindorferová: psycholožka pro NRP, Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Liberec

PhDr. Miloslava Kubů: psycholožka pro NRP, Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Liberec

+ přednášející, lektori: v rámci besed, víkendových setkání

+ pozvaní lidé, kteří mají vlastní zkušenost s NRP (např. adoptivní rodiče a pěstouni)

Poradnu pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy najdete v ulici Dvorská 445, Liberec 5-Králův Háj. Můžete jet z centra města – nádraží MHD Fügnerova ul., aut. č. 21 směr Králův Háj, vystoupíte na zastávce Školní /známé také jako obch. středisko CENTRUM/. Vráťte se asi 300 m zpět proti směru jízdy autobusu a po levé ruce u silnice uvidíte velkou modrou ceduli s naším názvem. U té je vchod do zahrady, kde je sytě růžový pavilon bývalých jeslí. Vchod do poradny bude přímo naproti vám.

Mapa viz:

<http://www.rpliberec.cz/mapa.htm>

Kontakty na odborná pracoviště v Liberci ....aneb Kam se můžete obrátit o pomoc, radu

Krajský úřad Liberec

Miranda Suchá.....tel.:485 226 443

PaedDr. Jiří Střelec.....tel.:485 226 440

Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, Dvorská 445, Liberec 5

Mgr. Hana Heindorferová

PhDr. Miloslava Kubů

Dana Černá.....tel.:485 103 190, 485 108 866,

602 326 446

Pedagogicko-psychologická poradna, Truhlářská 360/3, Liberec 2- Nové Město

Tel.: 485 113 006

Středisko rané péče, Matoušova 406, Liberec 2

Tel.: 485 109 564, 777 234 133, 777 234 033

Doporučená literatura a další možné zdroje.....aneb Kde ještě hledat potřebné informace, rady

- Archer, C.: Dítě v náhradní rodině, 2001.
- Bacus, A.: Dítě pláče, co dělat? 1995.
- Dunovský, J.: Dítě a poruchy rodiny, 1986.
- Gabriel, Z., Novák, T.: Psychologické poradenství v náhradní rodinné péči, 2008.
- Kovařík, J.: Náhradní rodinná péče v praxi, 2004.
- Krejčová, H.: Prožívat několik životů, 2000.
- Langmeier, J., Matějček, Z.: Psychická deprivace v dětství, 1974.
- Leachová, P.: Dítě a já, 1998.
- Líbezná, L.: Sociální dávky a jiné formy pomoci v náhradní rodinné péči, 1996.
- Marhounová, J., Stýblová, M.: Osvojené dítě, rok vydání neuveden.
- Matějček, Z.: Co řekneme osvojenému dítěti, 1982.
- Matějček, Z.: O rodině vlastní, nevlastní a náhradní, 1994.
- Matějček, Z.: Rodičům mentálně postižených dětí, 1992.
- Matějček, Z.: Co, kdy a jak ve výchově dětí, 2000.
- Matějček, Z.: Co děti nejvíce potřebují, 2003.
- Matějček, Z.: Po dobrém, nebo po zlém? 1994.
- Matějček, Z.: Náhradní rodinná péče, 1999.
- Matějček, Z., Dytrych, Z.: Děti, rodina a stres, 1994.
- Matějček, Z., Kolučová, J. a kol.: Osvojení a pěstounská péče, 2002.
- Matoušek, O.: Rodina jako instituce a vztahová síť, 2003.
- Millerová, A.: Dětství je drama, 1995.
- Prekopová, J.: Malý tyran. Portál, Praha 1999.
- Prekopová, J.: Když dítě nechce spát, 1997.
- Prekopová, J., Schweizerová, Ch.: Neuklidné dítě, 1994.
- Prekopová, J., Schweizerová, Ch.: Děti jsou hosté, kteří hledají cestu, 1999.

Říčan, P.: S Romy žít budeme-jde o to, jak, 1998.

Schmidt, M.-L.: Jako stromy bez kořenů, 1995.

Schooler, J.-E.: Adopce, vztah založený na slibu, 2002.

Škoviera, A.: Dilemata náhradní výchovy, 2007.

+ publikace nakladatelství Portál, Grada

+ časopis Děti a my (příloha Náhradní rodinná péče vydávaná do konce roku 2006)

Internetové adresy:

www.rodina.cz

www.adopce.com

www.pestouni.cz

Co říci na závěr?

....snad jen: Šťastnou cestu!!

Liberec, 23. února 2009